

Statsrådets principbeslut: den finländska demokratipolitiken för 2020-talet (utkast)

Inledning

Justitieministeriet begär yttranden om statsrådets principbeslut, med vilket målen för den finländska demokratipolitiken för 2020-talet ska fastställas.

Demokrati, rättsstat samt de grundläggande och mänskliga rättigheterna utgör tillsammans en värdegrund som den finländska samhällsordningen bygger på. En gemensam demokratipolitik syftar till att främja ett likvärdigt genomförande av människors politiska och medborgerliga rättigheter i Finland, och att ingen utestängs från samhället. Målet är att Finland även i fortsättningen ska vara ett av de mest demokratiska länderna i världen.

För att uppnå dessa mål krävs en långsiktig politik som sträcker sig över regeringsperioderna samt samarbete över förvaltningsområdena. Det finns också ett behov av att öka människors kunskap och tillräckliga förmågor att delta och påverka.

Bakgrund

Utkastet till principbeslutet har utarbetats i samarbete mellan ministerierna. Arbetet har utgått från arbetet i det omfattande spetsprojektet Det nationella demokratiprogrammet 2025, som ingår i statsminister Marins regeringsprogram.

Riktlinjerna och åtgärdsförslagen i det demokratipolitiska principbeslutet strävar till en fungerande demokrati, mångsidiga möjligheter och färdigheter till deltagande, en konstruktiv debattkultur, ett aktivt och livskraftigt medborgarsamhälle samt en öppen och interaktiv förvaltning. Finland är ambitiöst när det gäller att främja demokratin i EU och internationellt. Finlands utrikes- och utvecklingspolitik stöder också demokrati och demokratisk utveckling.

Målsättningar

En gemensam demokratipolitik syftar till att främja ett likvärdigt genomförande av människors politiska och medborgerliga rättigheter i Finland, och att ingen utestängs från

samhället. Målet är att Finland även i fortsättningen ska vara ett av de mest demokratiska länderna i världen.

I principbeslutet fastställs den gemensamma målsättningen för Finlands demokratipolitik och de sju huvudmålen, som regeringen och ministerierna tillsammans förbinder sig att främja. Varje riktlinje innehåller delmål som presenteras i dokumentet.

Centrala riktlinjer i principbeslutet

1. Valsystemet är funktionellt, säkert och pålitligt. Alla har lika möjligheter och tillräcklig kapacitet att utöva sin rätt till deltagande.
2. I Finland finns mångsidiga möjligheter till delaktighet och allt fler utövar sina politiska och medborgerliga rättigheter.
3. Demokrati-, människorätts- och mediefostran samt kontinuerligt lärande stödjer förverkligandet av rätten till deltagande.
4. Öppen, transparent och interaktiv förvaltning stärker tilliten. Beslutsfattandet är informationsbaserat.
5. Den samhälleliga debattkulturen är öppen, pluralistisk och icke-diskriminerande och gör det möjligt för olika befolkningsgrupper att delta.
6. Ett aktivt och livskraftigt medborgarsamhälle är en central del av en fungerande demokrati.
7. Finland stödjer den internationella och EU:s demokratiutveckling.

Vid främjandet av demokratin är det fråga om långsiktig och omfattande utveckling, som ska fortsätta efter valperioderna. Därför är det också viktigt att följa upp riktlinjerna och förverkligandet av deras åtgärder och skapa en ändamålsenlig uppföljningsmodell för detta.

Implementeringen av riktlinjerna kräver att ett separat åtgärdsprogram upprättas under nästa regeringsperiod. Varje regering ifråga och behörigt ministerium ansvarar för att främja riktlinjerna och att implementera målen. Åtgärder som kräver inverkan på budgeten beslutas separat inom ramarna för statsfinanserna och den årliga budgeten.

Svarsanvisningar för mottagare

Vi ber er lämna era utlåtanden genom att besvara den begäran om utlåtanden som publicerats på utlatande.fi. Utlåtandet behöver inte skickas in separat per e-post eller post. För att kunna lämna ett utlåtande måste man registrera sig och logga in i tjänsten utlatande.fi.

Närmare anvisningar om hur tjänsten används finns på utlatande.fi under fliken Anvisningar > Bruksanvisningar. Om ni behöver hjälp med att ta tjänsten i bruk kan ni ta kontakt via e-postadressen lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Även andra än de som nämns i sändlistan kan lämna utlåtande. Alla utlåtanden är offentliga och publiceras i tjänsten utlatande.fi.

Om det inte är möjligt att lämna in ett utlåtande via webbplatsen utlatande.fi, kan utlåtandet även levereras till justitieministeriets registratörskontor registratoriskontoret.jm@gov.fi, vänligen använd diarienumret VN/8051/2019 som referens.

OBS. Åtgärdsförslagen presenteras nedan efter tema, mer detaljerade förslag finns i dokumentet.

Tidtabell

Utlåtandena ska lämnas in senast torsdagen den 1 september 2022.

Beredare

Maria Wakeham-Hartonen
specialsakkunnig

Niklas Wilhelmsson
enhetschef

Justitieministeriet
E-post: förnamn.efternamn@gov.fi

Det nationella demokratiprogrammet 2025
demokratia.om@gov.fi

Ytterligare information i sommaren (1.7.-31.7)

Sini Lahdenperä
Projectchef
Justitieministeriet
E-post: förnamn.efternamn@gov.fi

Länkar:

<https://oikeusministerio.fi/demokratiaohjelma-2025> - Kansallinen demokratiaohjelma 2025

<https://oikeusministerio.fi/sv/demokratiprogram-2025> - Det nationella demokratiprogrammet 2025

Bilagor:

[Lausuntopyyntö_englanti \(002\).pdf](#) - The Ministry of Justice invites comments on a Government Resolution setting out goals for Finnish democracy policy in the 2020s

[Valtioneuvoston periaatepäättösluonnos_lausuntokierrokselle.pdf](#) - Valtioneuvoston periaatepäättös suomalaisesta demokratiapolitiikasta 2020-luvulla (luonnos)

Sändlista:

Ajatushautomo Agenda
Ajatushautomo Kompassi
Ajatuspaja Toivo
Ajatuspaja Visio
Akaan kaupunki
Alajärven kaupunki
Alavieskan kunta
Alavuden kaupunki
Allergia-, Iho- ja Astmaliitto ry
Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry
Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry
Aseman lapset ry
Asikkalan kunta
Askolan kunta
Auran kunta
Autismiliitto ry
Avoin Puolue r.p.
Demo Finland
Demos Helsinki
e2 Tutkimus
Eduskunnan oikeusasiamies
Eduskuntatutkimuksen keskus
Ehkäisevä päihdetyö Ehyt ry
Eläinoikeuspuolue r.p.
Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry
Enonkosken kunta
Enontekiön kunta
Ensi- ja turvakotien liitto ry
Enter ry
Espoon kaupunki - Esbo stad
Etnisten suhteiden neuvottelukunta
Eurajoen kunta
Euran kunta
Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskus
Eurooppanuoret ry
Evijärven kunta
Familia ry
Feministinen puolue r.p.
Finlands svenska 4H
Finlands Svenska Skolungdomsförbund
Finlands svenska tankesmedja Magma r.f.
Finlandssvenska teckenspråkiga
FMA - Funktionsrätt med ansvar rf
Folkhälsan
Folktinget
Forssan kaupunki
Förbundet Finlandssvenska synskadade FSS
Haapajärven kaupunki
Haapaveden kaupunki
Hailuodon kunta
Halsuan kunta

Haminan kaupunki
Hangon kaupunki - Hangö stad
Hankasalmen kunta
Harjavallan kaupunki
Hartolan kunta
Hattulan kunta
Hausjärven kunta
Heinolan kaupunki
Heinäveden kunta
Helsingin kaupunki - Helsingfors stad
Helsingin yliopisto
Hem och Skola
Hirvensalmen kunta
Historian ja yhteiskuntaopin opettajien liitto HYOL ry
Hollolan kunta
Huittisten kaupunki
Humanistinen ammattikorkeakoulu (Humak)
Humppilan kunta
Hyrnsalmen kunta
Hyvinkään kaupunki
Hämeenkyrön kunta
Hämeenlinnan kaupunki
Ihmisoikeuskeskus
Ihmisoikeusliitto ry
Iin kunta
Iisalmen kaupunki
Iitin kunta
Ikaalisten kaupunki
Ikäinstituutin säätiö sr
Ilmajoen kunta
Ilomantsin kunta
Imatran kaupunki
Inarin kunta
Ingå kommun - Inkoon kunta
Invalidiliitto ry
Isojoen kunta
Isokyrön kunta
Itä-Suomen yliopisto
Jakobstad - Pietarsaaren kaupunki
Janakkalan kunta
Joensuun kaupunki
Jokioisten kunta
Joroisten kunta
Joutsan kunta
Juankosken kaupunki
Julkisen sanan neuvosto
Juukan kunta
Juupajoen kunta
Juvan kunta
Jyväskylän kaupunki
Jyväskylän yliopisto

Jämijärven kunta
Jämsän kaupunki
Järvenpään kaupunki
Kaarinan kaupunki
Kaavin kunta
Kajaanin kaupunki
Kalajoen kaupunki
Kalevi Sorsa -säätiö
Kangasalan kunta
Kangasniemen kunta
Kankaanpään kaupunki
Kannonkosken kunta
Kannuksen kaupunki
Kansainvälisten ihmisoikeusasiain neuvottelukunta (IONK)
Kansalaisareena ry
Kansalaisliitto r.p.
Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta
Kansallinen Kokoomus r.p.
Kansallinen koulutuksen arviointikeskus KARVI
Kansallisen lapsistrategian sihteeristö
Karijoen kunta
Karkkilan kaupunki
Karstulan kunta
Karvian kunta
Kaskisten kaupunki - Kaskis stad
Kauhajoen kaupunki
Kauhavan kaupunki
Kauniaisten kaupunki - Grankulla stad
Kaustisen kunta
Kehittämiskeskus Opinkirjo ry
Kehityspoliittinen toimikunta
Kehitysvammaliitto ry
Keiteleen kunta
Kemijärven kaupunki
Kemin kaupunki
Keminmaan kunta
Kempeleen kunta
Keravan kaupunki
Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry
Keuruun kaupunki
Kihniön kunta
Kimitoö kommun - Kemiönsaaren kunta
Kinnulan kunta
Kirkkohallitus
Kirkkonummen kunta - Kyrkslätt kommun
Kiteen kaupunki
Kittilän kunta
Kiuruveden kaupunki
Kivijärven kunta
Kokemäen kaupunki
Kokkolan kaupunki - Karleby stad

Kolarin kunta
Kolttien kyläkokous
Konneveden kunta
Kontiolahden kunta
Koordinaatti
Korjausliike r.p.
Korsholm kommun - Mustasaaren kunta
Korsnäs kommun
Kotkan kaupunki
Kouvolan kaupunki
Kristallipuolue r.p.
Kristinestad - Kristiinankaupunki
Kronoby kommun - Kruunupyyn kunta
Kuhmoisten kunta
Kuhmon kaupunki
Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry
Kuntoutussäätiö sr
Kuopion kaupunki
Kuortaneen kunta
Kurikan kaupunki
Kustavin kunta
Kuurojen liitto ry
Kuusamon kaupunki
Kynnys ry
Kyyjärven kunta
Kärkölän kunta
Kärsämäen kunta
Lahden kaupunki
Laihian kunta
Laitilan kaupunki
Lapin yliopisto
Lapinjärven kunta - Lappträsk kommun
Lapinlahden kunta
Lappajärven kunta
Lappeenrannan kaupunki
Lapsiasiavaltuutetun toimisto
Lapuan kaupunki
Larsmo kommun - Luodon kunta
Lastensuojelun Keskusliitto ry
Laukaan kunta
Lemin kunta
Lempäälän kunta
Leppävirran kunta
Lestijärven kunta
Liberaalipuolue - Vapaus valita r.p.
Liedon kunta
Lieksan kaupunki
Liike Nyt r.p.
Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
Limingan kunta

Liperin kunta
Lohjan kaupunki - Lojo stad
Loimaan kaupunki
Lopen kunta
Loviisan kaupunki - Lovisa stad
Luhangan kunta
Lumijoen kunta
Luonto-liitto ry
Luumäen kunta
Luvian kunta
Maa- ja metsätalousministeriö
Maaseudun sivistysliitto ry
Maaseutupolitiikan neuvosto MANE
Malax kommun - Maalahden kunta
Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry
Marttilan kunta
Maskun kunta
Medialiitto ry
Merijärven kunta
Merikarvian kunta
Miehikkälän kunta
MIELI Suomen Mielenterveys ry (MIELI)
Miesjärjestöjen keskusliitto ry
Mikkelin kaupunki
Moniheli ry
Muhoksen kunta
Muistiliitto ry
Multian kunta
Muonion kunta
Muuramen kunta
Mynämäen kunta
Myrskylän kunta - Mörskom kommun
Mäntsälän kunta
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Mäntyharjun kunta
Naantalin kaupunki
Naisasialiitto Unioni ry
Naisjärjestöjen keskusliitto ry
Naisjärjestöt Yhteistyössä NYTKIS ry
Nakkilan kunta
Natur och Miljö rf
Nivalan kaupunki
Nokian kaupunki
Nousiaisten kunta
Nuorisotutkimusverkosto
Nuorisovaltuustojen liitto Nuva ry
Nuorten Akatemia ry
Nuorten Suomi ry
Nurmeksen kaupunki
Nurmijärven kunta
Nykärlaby stad - Uusikaarlepyyn kaupunki

Näkövammaisten Keskusliitto ry
Närpes stad - Närpiön kaupunki
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeusministeriö
Oikeusvaltiokeskus
Open Knowledge Finland ry
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetusalan Ammattijärjestö OAJ ry
Opetushallitus
Opintokeskus Sivis
Orimattilan kaupunki
Oripään kunta
Oriveden kaupunki
Oulaisten kaupunki
Oulun kaupunki
Outokummun kaupunki
Padajoen kunta
Paimion kaupunki
Paltamon kunta
Pargas stad - Paraisten kaupunki
Parikkalan kunta
Parkanon kaupunki
Patentti- ja rekisterihallitus (PRH)
Pedersöre kommun - Pedersören kunta
Pelastakaa Lapset ry
Pelkosenniemen kunta
Pellon kunta
Perhon kunta
Pertunmaan kunta
Perussuomalaiset r.p.
Perustuslakivaliokunta
Petäjäveden kunta
Pieksämäen kaupunki
Pielaveden kunta
Pihtiputaan kunta
Piraattipuolue r.p.
Pirkkalan kunta
Plan International Suomi sr
Polvijärven kunta
Pomarkun kunta
Porin kaupunki
Pornaisten kunta
Porvoon kaupunki - Borgå stad
Posion kunta
ProLukio ry
Prometheus-leirin tuki ry
Pudasjärven kaupunki
Pukkilan kunta
Punkalaitumen kunta
Puolangan kunta
Puolustusministeriö

Puumalan kunta
Pyhtään kunta - Pyttis kommun
Pyhäjoen kunta
Pyhäjärven kaupunki
Pyhännän kunta
Pyhärannan kunta
Pälkäneen kunta
Pöytyän kunta
Raahen kaupunki
Raision kaupunki
Rantasalmen kunta
Ranuan kunta
Raseborg stad - Raaseporin kaupunki
Rauhankasvatusinstituutti ry
Rauman kaupunki
Rautalammin kunta
Rautavaaran kunta
Rautjärven kunta
Reisjärven kunta
Riihimäen kaupunki
Ristijärven kunta
Romaniasiaain neuvottelukunta
Rovaniemen kaupunki
Ruokolahden kunta
Ruoveden kunta
Ruskon kunta
Rääkkylän kunta
Saamelaiskäräjät
Saarijärven kaupunki
Sallan kunta
Salon kaupunki
SámiSoster ry
SAMS Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf
Sastamalan kaupunki
Sauvon kunta
Savitaipaleen kunta
Savonlinnan kaupunki
Savukosken kunta
Seinäjoen kaupunki
Seitsemän tähden liike r.p.
Seta ry
Sievin kunta
Siikaisten kunta
Siikajoen kunta
Siikalatvan kunta
Siilinjärven kunta
Simon kunta
Sinimusta Liike r.p.
Sipoon kunta - Sibbo kommun
Sisäministeriö
Siuntion kunta - Sjundeå kommun

Sivistysliitto Kansalaisfoorumi SKAF ry
Sodankylän kunta
Soinin kunta
Someron kaupunki
Sonkajärven kunta
Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA
Sosiaali- ja terveysministeriö
SOS-Lapsikyläsäätiö sr
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
Sotkamon kunta
Soveltava Liikunta SoveLi ry
Sulkavan kunta
Suomalaiset kehitysjärjestöt - Finnish Development NGOs Fingo ry
Suomen 4H-liitto ry
Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto – SAKKI ry
Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra
Suomen Jazzliitto ry
Suomen Journalistiliitto ry
Suomen Kansa Ensin r.p.
Suomen kansallinen vaalitutkimuskonsortio
Suomen Kommunistinen Puolue r.p.
Suomen Kotiseutuliitto ry
Suomen Kristillisdemokraatit (KD) r.p.
Suomen Kuntaliitto ry
Suomen Kylät ry
Suomen Latu ry
Suomen Lukiolaisten Liitto ry
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
Suomen Lähetysseura ry
Suomen NNKY-liitto ry
Suomen nuorisovaltuustojen kattojärjestö Allianssi ry
Suomen Olympiakomitea ry
Suomen Omakotiliitto ry
Suomen Opiskelija-Allianssi – OSKU ry
Suomen pakolaisapu ry
Suomen Palloliitto ry
Suomen Partiolaiset ry
Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK ry
Suomen Perusta -säätiö
Suomen Punainen Risti
Suomen Rehtorit ry
Suomen Settlementiliitto ry
Suomen Venäjänkielisten Keskusjärjestö SVK ry
Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry
Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry
Suomen Yrittäjät ry
Suomi Seura ry
Suomussalmen kunta
Suonenjoen kaupunki
Svenska folkpartiet i Finland r.p.
Sysmän kunta

Säkylän kunta
Säätiöt ja rahastot ry
Taipalsaaren kunta
Taivalkosken kunta
Taivassalon kunta
Taksvärkki ry
Tammelan kunta
Tampereen kaupunki
Tampereen yliopisto
Tasa-arvovaltuutetun toimisto
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL)
Tervolan kunta
Tervon kunta
Teuvan kunta
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Tilastokeskus
Ti. Kosken kunta
Tohmajärven kunta
Toholammin kunta
Toivakan kunta
Tornion kaupunki
Trans ry
Transparency International Suomi ry
Trasek ry
Turun kaupunki - Åbo stad
Turun yliopisto
Turvallisuuskomitea / sihteeri
Tuusniemen kunta
Tuusulan kunta
Tyrnävän kunta
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
Ulkopoliittinen instituutti
Ulkosuomalaisparlamentti
Ulvilan kaupunki
Urjalan kunta
Utajärven kunta
Utsjoen kunta
Uuraisten kunta
Uusikaupunki
Vaalalan kunta
Vaasan kaupunki - Vasa stad
Vaasan yliopisto
Valkeakosken kaupunki
Valtakunnalliset eläkeläisjärjestöt VENK ry
Valtimon kunta
Valtion nuorisoneuvosto
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Vammaisfoorumi ry
Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE

Vanhus- ja lähimmäispalveluliitto VALLI ry
Vanhusasiavaltuutetun toimisto
Vanhustyön keskusliitto ry
Vantaan kaupunki - Vanda stad
Vapaa-ajattelijain liitto ry
Vapauden liitto r.p.
Varkauden kaupunki
Vasemmistofoorumi ry
Vasemmistoliitto r.p.
Vehmaan kunta
Vesannon kunta
Vesilahden kunta
Vetelin kunta
Vieremän kunta
Vihdin kunta
Vihreä liitto r.p
Viitasaaren kaupunki
Vimpelin kunta
Virolahden kunta
Virtain kaupunki
WWF Suomi sr
Vörå kommun - Vöyrin kunta
Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto
Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto
Yleisradio
Ylitornion kunta
Ylivieskan kaupunki
Ylöjärven kaupunki
Ympäristöministeriö
Ypäjän kunta
Åbo Akademi
Ähtärin kaupunki
Äänekosken kaupunki

Lausunnonantajan lausunto

Ert utlåtande om demokratipolitiska riktlinjer och åtgärdsförslag (åtgärdsförslagen presenteras nedan efter tema, mer detaljerade förslag finns i dokumentet)

Riktlinje 1: Valsystemet är funktionellt, säkert och pålitligt. Alla har lika möjligheter och tillräcklig kapacitet att utöva sin rätt till deltagande

Teman för åtgärdsförslag för att förbättra den representativa demokratins funktion

- *Reform av valsystemet*
- *Stärkande av säkerheten i valen*
- *Flexiblare röstningsmöjligheter och införandet av ett elektroniskt rösträttsregister i stor skala*
- *Främjande av valdeltagandet och en mångfaldig kandidatuppställning*

Riktlinje 2: I Finland finns mångsidiga möjligheter till delaktighet och allt fler utövar sina politiska och medborgerliga rättigheter

Teman för åtgärdsförslag för att förbättra den representativa demokratins funktion

- *Främjande av jämlikt deltagande och göra det till en starkare del av beslutsfattande och beredning.*
- *Utveckling och utvärdering av delaktighetssystem i kommuner och välfärdsområden.*
- *Granskning av initiativinstrument samt omfattande användning av olika metoder för deltagande och påverkan. Utveckling av digital delaktighet och nätdemokratitjänster.*
- *Utvärdering och mätning av deltagandeåtgärder samt utveckling av jämlikt deltagande.*

Riktlinje 3: Demokrati-, människorätts- och mediefostran samt kontinuerligt lärande stödjer förverkligandet av rätten till deltagande

Teman för åtgärdsförslagen till stöd för demokrati, människorätts- och mediefostran

- *Ingripande i särskiljningen av ungas utbildningsbanor i ett tidigt skede. Säkerställande av kunskapsunderlag och färdigheter som stödjer delaktighet.*
- *Förbättrad tillgång till aktuellt utbildnings- och studiematerial (om demokrati- och människorättsfrågor). Utredning av inrättandet av ett nationellt kompetenscentrum för demokrati- och människorättsfostran samt introduktionen av nationella aktuella resultat för pilotprojekt.*

- *Långsiktig utveckling av grund- och fortbildning för lärare inom demokrati- och människorättsfrågor.*
- *Stärkande av medborgarfärdigheter samt öppen debatt för att identifiera och bekämpa desinformation (inkl. digital- och medieutbildning).*
- *Stärkande av den roll som nätverket av allmänna bibliotek och museer har när det gäller att stärka det sociala deltagandet och mediekompetensen.*
- *Stärkande av kunskapen om demokrati, mänskliga rättigheter och medieläsfärdighet och en utökning av dess tyngdpunkt i integrationsutbildning samt i flerspråkig samhällsorientering.*
- *Säkerställande av tillräckliga resurser för medborgarsamhällets aktörer för att tillhandahålla utbildning inom demokrati, mänskliga rättigheter och medieläsfärdighet.*

Riktlinje 4: Öppen, transparent och interaktiv förvaltning stärker tilliten. Beslutsfattandet är informationsbaserat

Teman för åtgärdsförslag för att främja förvaltningens öppenhet och transparens

- *Utveckling av den offentliga förvaltningens kommunikation i frågor som rör samhällsfunktionen.*
- *Färdigställande av reformen av offentlighetslagen. Införandet av öppenhetsregistret, uppföljning samt utvärdering av bedömningen av utvecklingsbehoven.*
- *Förbättrande av lagstiftningsprocessens öppenhet och delaktighet samt utveckling av tjänstemännens kompetens.*

Riktlinje 5: Den samhälleliga debattkulturen är konstruktiv, pluralistisk och icke-diskriminerande och gör det möjligt för olika befolkningsgrupper att delta

Teman för åtgärdsförslag för att förbättra debattkulturen

- *Identifiering av dialog och samarbete (mellan partierna) som en nyckelfaktor i en konstruktiv debattkultur i samhället.*
- *Främjande av goda relationer mellan olika befolkningsgrupper genom dialoger.*
- *Valet av rätt instrument för deltagande för att minska särskiljningen för deltagande.*
- *Fortsatta myndighetsåtgärder och kompetensutveckling för att kunna ingripa i hatretorik och trakasserier.*
- *Förebyggande av hatretorik och ökad medvetenhet om mötet mellan hatretorik och trakasserier samt gränserna för yttrandefriheten.*

Riktlinje 6: Ett aktivt och livskraftigt medborgarsamhälle är en central del av en fungerande demokrati

Teman för åtgärdsförslag för att stödja medborgarsamhällets verksamhetsförutsättningar och deltagande

- *Identifiering av betydelsen av ett autonomt och livskraftigt medborgarsamhälle samt främjande av sektorsövergripande samarbete baserat på partnerskap.*
- *Långsiktig utvärdering och uppföljning av förändringar i medborgarsamhället och deras påverkan.*
- *Medborgarverksamhetens medvetenhet om finansierings- och kapitalanskaffning och stöd för kompetens samt utveckling av kapitalanskaffningsinnovationer.*
- *Stöd för ungdomars frivilligarbete med hjälp av skolor och läroinrättningar.*
- *Främjande av forskning av medborgarsamhället och bättre tillämpning av forskningsdata. Stärkande av kompetens och kunskap gällande medborgarsamhället hos tjänstepersoner.*
- *Stärkande av kulturinstitutionernas roll och verksamhet i integrationen och den sociala gemenskapen samt framlyftande av kulturen som en central del av stadsutvecklingen.*

Riktlinje 7: Finland stödjer utvecklingen av demokratin internationellt

Teman i åtgärdsförslagen för att stödja den internationella demokratiutvecklingen

- *Utökad kontakt med aktörer på nationell nivå och utveckling av Finlands internationella demokratiarbete som helhet. Tillämpning av den finländska kompetensen inom demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstaten vid internationellt samarbete.*
- *Stärkande av det politiska deltagandet för grupper som är underrepresenterade i politiken genom att stödja partier och parlament internationellt. Utveckling av olika sätt för att stödja förverkligandet av olika aktörers rätt till deltagande samt mediefrihet.*
- *Utveckling av statsrådets forskningsverksamhet samt uppföljning av det internationella demokratiarbetets inverkan och utvecklingsbehov.*
- *Finlands aktiva arbete inom initiativet Europeiska Unionens Team Europe Democracy och mellanstatliga demokratiorganisationer. Finlands stöd till International Institute for Democracy and Electoral Assistance, International IDEA.*

Wilhelmsson Niklas
Oikeusministeriö

Wakeham-Hartonen Maria
Oikeusministeriö